

DIETARIS
DE LA
GENERALITAT
DE CATALUNYA

Volum
I
Anys
1411
a
1539

Generalitat de Catalunya

- fon jurat en rey de Castella, de Lehó, etcètera, en lo camp devant la ciutat de Sogòvia, per los reverendíssimo senyor cardenal de Mendoza, archabisbe de Toledo, per los duch d'Alva, duch de Albuquerque, per l'almirant, per los comtes de Travinyo e de Benavent e per molt altres cavellers e barons, e per la major part dels procuradors de ciutats e viles de Castella.
- 33^r Diluns, a VIII°. Aquest dia anà mossèn l'abat a la torre de Cornellà, per adelit.
- 34^r Dissabte, a XIII. Aquest dia tornà mossèn l'abat de la torre.
- 34^v Divendres, a XX. Aquest dia tornà lo senyor don Johan de sa terra.
- Diluns, a XXIII. Aquest dia partí mossèn l'abat de la Real per anar al senyor rey, a Gerona, e ab ell anà en Cirerol, porter.
- 35^r Dimecres, a XXV. Aquest dia partí en Rubió, porter, tramès per los senyors deputats per anar en Vallès, Maresma e Lobreguat a denunciar paguessen la primera tanda del fogat(g)e dins lo temps, altrament hi serie tramès per executar-los.
- Diluns, a XXX. Aquest jorn tornà mossèn l'abat, deputat, de Gerona, on ere anat al senyor rey.
- 35^v Ffebrer del any mil CCCC LXXV
- Diluns, a VI. Aquest dia tornà en Robió, porter.
- 36^r Dimarts, a VII. Carnestoltes.
- 36^v Dimarts, a XIII. Aquest jorn partí lo senyor don Johan de Cardona, deputat, per anar al senyor rey, qui era a Castelló d'Empúries; e anà-hi com a conestabla d'Aragó, per rahó de la guerra.
- Dimecres, a XV. Aquest dia partí en Robió, porter, tramès per los senyors deputats.
- Divendres, a XVII. Aquest dia tornà lo dit Robió, porter.
- Dissabte, a XVIII. Aquest dia tornà mossèn Amiguèt de Tortosa.
- 37^r Diluns, a XX. Aquest dia partí lo venerable en Johan Solsona, tramès en les parts d'Urgell per rahó dels fogatges.

38^r Març del any M CCCC LXXV

Dijous, a VIII°. Aquest dia tornà mossèn Galce-ran Dusay d'Empurdà, on ere anat.

- 39^r Diluns, a XIII. Aquest jorn la vila de Perpenyà se donà als capitans del rey de Ffrança, e açò per validíssima fam, car ere stada gran temps asset-jada per dues veguades; la primera de passats L milia hòmens, entre a cavall e a peu, e la darrera de passats XXV milia. E ab tot axò uncha la ha-gueren sobtada, sinó que lo castell se tenie per lo dit rey de Ffrança passats XII anys havie, e del dit castell se prohibie que no-s podien metre vi-tualles a la dita vila com fore mester, sinó ab gran poder de gent, qui molt virilment la pro-vehiren de lur poder e la tingueren fins la di-ta jornada, e encara se donaren ab capitulació molt honorosa. La fam fou tan gran que passats dos mesos stigueren sens provisió de forment, que no lexaren en la vila cans, gats, rates, toron-ges, reels de erbes ne coses dengunes de men-jar, ne cavalls, muls, mules, àsens; e, a la fi, com no hi hagué de les dites coses, menjaren los cuy-ros dels dits animals com si fossen tripes, e ve-nie's la lliura dels dits cuyros XII diners e pus, e encare no se'n trobaven. Fou trobat ab veritat que moriren passades mil persones per fam. La aymina de forment, qui són tres corteres de Barchinona, muntà a cc lliures barchinonenses de diners. Tanta fon la stretura e fam que major no-s lig de la de Iherusalem ença, e uncha los poblats en dita vila perderen la devoció e fide-li-tat de la corona d'Aragó, ans morint-se la gent de fan sempre dehien «Aragó, Aragó» fins al derrer badall, la qual cosa causava en los vents e mirants la major dolor del món, e los qui res-taven vius eren tan despoderats de corporal vir-tut que apenes podien exercitar les armes. Veri-tat és que tant ere animosa la valent cavelleria que lo senyor rey hi tenie, e circa mil hòmens de peu que-y havie, soldats, e la gent de la dita vila, que no solament defenien virilment aquella, ans encare quascun jorn exien a batallar e scara-muçar ab los inimichs, la més bravament del món, e quascuna veguada havien lo millor, e-n materen de ferides passats X milia, e mataren dels inimichs pus de XV milia, entre cavalls e trotons, la més part dels quals a troços la nostra gent metie dins la dita vila per menjar. Ere ca-pità general de la dita vila lo noble mossèn Re-quesens Dezsoler, governador general de Cat-halunya, e particulars lo noble bastard de [...].
- Dimarts, a XIII. Aquest dia partí mossèn l'ab-bat, deputat, per anar a Manresa, per sos fets.
- Dissabte, a XVIII. Aquest dia tornà lo honorable en Johan Solsona de les parts d'Urgell.